പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 5 (പാതാലഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 012

ശേഷ ഉവാച.

ഇത്യുക്തവംതം സ്വപതിം വീക്ഷ്യ പ്രേമ്ണാ സുനിർഭരമ് .

പ്രത്യുവാച ഹസംതീവ കിംചിദ്ഗദ്ഗദഭാഷിണീ 1.

നാഥ തേ വിജയോഭൂയാത്സർവത്ര രണമംഡലേ .

ശത്രുഘ്നാജ്ഞാ പ്രകർതവ്യാ ഹയരക്ഷാ യഥാ ഭവേത് 2.

സ്മരണീയാ ഹി സർവത്ര സേവികാ ത്വത്പദാനുഗാ .

കദാപി മാനസം നാഥ ത്വത്തോ നാന്യത്ര ഗച്ഛതി 3.

പരമായോധനേ കാംത സ്മർതവ്യാഹം ന ജാതുചിത് .

സത്യാം മയി തവ സ്വാംതേ യുദ്ധേ 3വിജയസംശയഃ 4.

പദ്മനേത്ര തഥാ കാര്യമൂർമിലാദ്യാ യഥാ മമ .

ഹാസ്യം നൈവ പ്രകുർവംതി മാം വീക്ഷ്യ കരതാഡനൈഃ 5.

ഇയം പത്നീ മഹാഭീരോഃ സംഗ്രാമേ പ്രപലായിതുഃ .

കാതരാ യർഹി യുദ്ധ്യംതി ശൂരാണാം സമയഃ കുതഃ 6.

ഇത്യേവം ന ഹസംത്യുച്ചൈര്യഥാ മേ ദേവരാംഗനാഃ .

തഥാ കാര്യം മഹാബാഹോ രാമസ്യ ഹയരക്ഷണേ 7.

യോദ്ധാ ത്വമാദൗ സർവത്ര പരേ യേ തവ പൃഷ്ഠതഃ .

ധനുഷ്ടംകാരബധിരാഃ ക്രിയംതാം ബലിനഃ പരേ 8.
തവപ്രോദ്യത്കരാംഭോജ കരവാലഭിയാ ബലമ് .
പരേഷാം ഭവതാത്ക്ഷിപ്രമന്യോന്യ ഭയവ്യാകുലമ് 9.
കുലം മഹദലം കാര്യം പരാന്വിജയതാ ത്വയാ .
ഗച്ഛ സ്വാമിന്മഹാബാഹോ തവ ശ്രേയോ ഭവത്വിഹ 10.
ഇദം ധനുർഗൃഹാണാശു മഹദ്ഗുണവിഭൂഷിതമ് .
യസ്യ ഗർജിതമാകർണ്യ വൈരിവൃംദം ഭയാതുരമ് 11.
ഇമൗ തേ ത്വിഷുധീ വീര ബധ്യേതാം ശം യഥാ ഭവേത് .
വൈരികോടിവിനിഷ്പേഷ ബാണകോടി സുപൂരിതൗ 12.
കവചം ത്വിദമാധേഹി ശരീരേ കാമസുംദരേ .
വജ്രപ്രഭാ മഹാദീപ്തി ഹതസംതമസംദ്യുദ്ധമ് 13.
ശിരസ്ത്രാണം നിജോത്തംസേ കുരു കാംത മനോരമമ് .
ഇമേവ തംസേ വിശദേ മണിരത്നവിഭൂഷിതേ 14.
ഇതി സുവിമലവാചം വീരപുത്രീം പ്രപശ്യൻ .
നയനകമലദൃഷ്ട്യാ വീക്ഷമാണസ്തംദംഗമ് .
അധിഗതപരിമോദോ ഭാരതിഃ ശത്രുജേതാ .
രണകരണസമർഥസ്താം ജഗാദാതിധീരഃ 15.
പുഷ്കല ഉവാച.
കാംതേ യത്ത്വം വദസി മാം തഥാ സർവം ചരാമ്യഹമ് .
വീരപത്നീ ഭവേത്കീർതിസ്തവ കാംതിമതീപ്സിതാ 16.
ഇതി കാംതിമതീദത്തം കവചം മുകുടം വരമ് .
ധനുർമഹേഷുധീഖഡ്ഗം സർവം ജഗ്രാഹ വീര്യവാൻ 17.
പരിധായ ച തത്സർവം ബഹുശോ ഭാസമന്വിതഃ .
ശുശുഭേ്തീവ സുഭടഃ സർവശസ്ത്രാസ്ത്രകോവിദഃ 18.
തമസ്ത്രശസ്ത്രശോഭാഢ്യം വീരമാലാവിഭൂഷിതമ് .
കുംകുമാഗുരുകസ്തൂരീ ചംദനാദികചർചിതമ് 19.

നാനാകുസുമമാലാഭിരാജാനുപരിശോഭിതമ് .

നീരാജയാമാസ മുഹുസ്തത്ര കാംതിമതീ സതീ 20.

നീരാജയിത്വാ ബഹുശഃ കിരംതീ മൗക്തികൈർമുഹുഃ .

ഗലദശ്രുചലന്നേത്രാ പരിരേഭേ പതിം നിജമ് 21.

ദൃഢം സപരിരഭ്യൈതാം ചിരമാശ്വാസയത്തദാ .

വീരപത്നി കാംതിമതി വിരഹം മാ കൃഥാ മമ 22.

ഏഷ ഗച്ഛാമി സവിധേ തവ ഭാമേ പതിവ്രതേ .

ഇത്യുക്ത്വാ താം നിജാം പത്നീം രഥമാരുരുഹേ വരമ് 23.

തം പ്രയാംതം പതിം ശ്രേഷ്ഠം നയനൈർനിമിഷോജ്ഝിതൈഃ .

വിലോകയാമാസ തദാ പതിവ്രതപരായണാ 24.

സ യയൗ ജനകം ദ്രഷ്ടും ജനനീം പ്രേമവിഹ്വലാമ് .

ഗത്വാ പിതരമംബാം ച വവംദേ ശിരസാ മുദാ 25.

മാതാ പുത്രം പരിഷ്വജ്യ സ്വാംകമാരോപയത്തദാ .

മുംചംതീ ബാഷ്പനിചയം സ്വസ്ത്യസ്ത്വിതി ജഗാദ സാ 26.

പിതരം പ്രാഹ ഭരതം രാമോ യജ്ഞകരഃ പരഃ .

പാലനീയോ ലക്ഷ്മണേന ഭവദ്ഭിശ്ച മഹാത്മഭിഃ 27.

ആജ്ഞപ്തോഽസൗ ജനന്യാ ച പിത്രാ ഹൃഷിതയാ ഗിരാ .

യയൗ ശത്രുഘ്നകടകം മഹാവീരവിഭൂഷിതമ് 28.

രഥിഭിഃ പത്തിഭിർവീരൈഃ സദശ്വൈഃ സാദിഭിർവൃതഃ .

യയൗ മുദാ രഘൂത്തംസ മഹായജ്ഞഹയാഗ്രണീഃ 29.

ഗച്ഛൻപാംചാലദേശാംശ്ച കുരൂംശ്ചൈവോത്തരാൻകുരൂൻ .

ദശാർണാഞ്ഛ്രീവിശാലാംശ്ച സർവശോഭാസമന്വിതഃ 30.

തത്ര തത്രോപശൃണ്വാനോ രഘുവീരയശോഽഖിലമ് .

രാവണാസുരഘാതേന ഭക്തരക്ഷാവിധായകമ് 31.

പുനശ്ച ഹയമേധാദി കാര്യമാരഭ്യ പാവനമ് .

യശോ വിതന്വൻഭുവനേ ലോകാന്രാമോഽവിതാ ഭയാത് 32.

തേഭ്യസ്തുഷ്ടോ ദദൗ ഹാരാന്രത്നാനി വിവിധാനി ച .

മഹാധനാനി വാസാംസി ശത്രുഘ്നഃ പ്രവരോ മഹാൻ 33.

സുമതിർനാമ തേജസ്വീ സർവവിദ്യാവിശാരദഃ .

രഘുനാഥസ്യ സചിവഃ ശത്രുഘ്നാനുചരോ വരഃ 34.

യയൗ തേന മഹാവീരോ ഗ്രാമാഞ്ജനപദാൻബഹൂൻ .

രഘുനാഥപ്രതാപേന ന കോപി ഹൃതവാൻഹയമ് 35.

ദേശാധിപായേ ബഹവോ മഹാബലപരാക്രമാഃ .

ഹസ്ത്യശ്വരഥപാദാത ചതുരംഗസമന്വിതാഃ 36.

സംപദോ ബഹുശോ നീത്വാ മുക്താമാണിക്യസംയുതാഃ .

ശത്രുഘ്നം ഹയരക്ഷാർഥമാഗതം പ്രണതാ മുഹുഃ 37.

ഇദം രാജ്യം ധനം സർവം സപുത്രപശുബാംധവമ് .

രാമചംദ്രസ്യ സർവം ഹി ന മദീയം രഘൂദ്വഹ 38.

ഏവം തദുക്തമാകർണ്യ ശത്രുഘ്നഃ പരവീരഹാ .

ആജ്ഞാം സ്വാം തത്ര സംജ്ഞാപ്യ യയൗ തൈഃ സഹിതഃ പഥി 39.

ഏവം ക്രമേണ സംപ്രാപ്തഃ ശത്രുഘ്നോ ഹയസംയുതഃ .

അഹിച്ഛത്രാം പുരീം ബ്രഹ്മന്നാനാജനസമാകുലാമ് 40.

ബ്രഹ്മദ്വിജസമാകീർണാം നാനാരത്നവിഭൂഷിതാമ് .

സൗവർണൈഃ സ്ഫാടികൈർഹർമ്യൈർഗോപുരൈഃ സമലംകൃതാമ് 41.

യത്ര രംഭാ തിരസ്കാരകാരിണ്യഃ കമലാനനാഃ .

ദൃശ്യംതേ സർവഹർമ്യേഷു ലലനാ ലീലയാന്വിതാഃ 42.

യത്ര സ്വാചാരലലിതാഃ സർവഭോഗൈകഭോഗിനഃ .

ധനദാനുചരായദ്വത്തഥാ ലീലാസമന്വിതാഃ 43.

യത്ര വീരാ ധനുർഹസ്താഃശരസംധാനകോവിദാഃ .

കുർവംതി തത്ര രാജാനം സുഹൃഷ്ടം സുമദാഭിധമ് 44.

ഏവംവിധം ദദർശാസൗ നഗരം ദൂരതഃ പ്രഭുഃ .

പാർശ്വേ തസ്യ പുരശ്രേഷ്ഠമുദ്യാനം ശോഭയാന്വിതമ് 45.

പുന്നാഗൈർനാഗചംപൈശ്ച തിലകൈർദേവദാരുഭിഃ .

അശോകൈഃ പാടലൈശ്ചൂതൈർമംദാരൈഃകോവിദാരകൈഃ 46.

ആമ്രജംബുകദംബൈശ്ച പ്രിയാലപനസൈസ്തഥാ .

ശാലൈസ്താലൈസ്തമാലൈശ്ച മല്ലികാജാതിയൂഥിഭിഃ 47.

നീപൈഃ കദംബൈർബകുലൈശ്ചംപകൈർമദനാദിഭിഃ .

ശോഭിതം സദദർശാഥശത്രുഘ്നഃപരവീരഹാ 48.

ഹയോഗതസ്തദ്വനമധ്യദേശേ .

തമാലതാലാദി സുശോഭിതേ വൈ .

യയൗ തതഃ പൃഷ്ഠത ഏവ വീരോ .

ധനുർധരൈഃ സേവിതപാദപദ്മഃ 49.

ദദർശ ത രചിതം ദേവായതനമദ്ഭുതമ് .

ഇംദ്രനീലൈശ്ച വൈഡൂര്യൈസ്തഥാ മാരകതൈരപി 50.

ശോഭിതം സുരസേവാർഹം കൈലാസപ്രസ്ഥസന്നിഭമ് .

ജാതരൂപമയൈഃ സ്തംഭൈഃശോഭിതം സദ്മനാം വരമ് 51.

ദൃഷ്ട്വാതദ്രഘുനാഥസ്യ ഭ്രാതാ ദേവാലയം വരമ് .

പപ്രച്ഛ സുമതിം സ്വീയം മംത്രിണം വദതാംവരമ് 52.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

വദാമാത്യ വരേദം കിം കസ്യദേവസ്യ കേതനമ് .

കാ ദേവതാ പൂജ്യത്യേ്ത്ര കസ്യ ഹേതോഃ സ്ഥിതാനഘ 53.

ഏവമാകർണ്യ യഥാവദിഹസർവശഃ 54.

കാമാക്ഷായാഃ പരം സ്ഥാനം വിദ്ധി വിശ്വൈകശർമദമ് .

യസ്യാ ദർശനമാത്രേണ സർവസിദ്ധിഃ പ്രജാപതേ 55.

ദേവാസുരാസ്തു യാം സ്തുത്വാ നത്വാ പ്രാപ്താഖിലാം ശ്രിയമ് .

ധർമാർഥകാമമോക്ഷാണാം ദാത്രീ ഭക്താനുകംപിനീ 56.

യാചിതാ സുമദേനാത്രാഹിച്ഛത്രാ പതിനാ പുരാ .

സ്ഥിതാ കരോതി സകലം ഭക്താനാം ദുഃഖഹാരിണീ 57.

താം നമസ്കുരു ശത്രുഘ്ന സർവവീര ശിരോമണേ .

നത്വാശു സിദ്ധിം പ്രാപ്നോഷി സസുരാസുരദുർല്ലഭാമ് 58.

ഇതി ശ്രുത്വാഥ തദ്വാക്യം ശത്രുഘ്നഃ ശത്രുതാപനഃ .

പപ്രച്ഛ സകലാം വാർതാം ഭവാന്യാഃ പുരുഷർഷഭഃ 59.

ശത്രുഘ്ന ഉവാച.

കോഽഹിച്ഛത്രാപതീ രാജാ സുമദഃ കിം തപഃ കൃതമ് .

യേനേയം സർവലോകാനാം മാതാ തുഷ്ടാത്ര സംസ്ഥിതാ 60.

വദ സർവം മഹാമാത്യ നാനാർഥപരിബൃംഹിതമ് .

യഥാവത്ത്വം ഹി ജാനാസി തസ്മാദ്വദ മഹാമതേ 61.

സുമതിരുവാച.

ഹേമകൂടോ ഗിരിഃ പൂതഃ സർവദേവോപശോഭിതഃ .

തത്രാസ്തി തീർഥം വിമലമൃഷിവൃംദസുസേവിതമ് 62.

സുമദോ ഹി തപസ്തേപേ ഹതമാതൃപിതൃപ്രജഃ .

അരിഭിഃ സർവസാമംതൈർജഗാമ തപസേ ഹി തമ് 63.

വർഷാണി ത്രീണി സപദാ ത്വേകേന മനസാ സ്മരൻ .

ജഗതാം മാതരം ദധ്യൗ നാസാഗ്രസ്തിമിതേക്ഷണഃ 64.

വർഷാണി ത്രീണി ശുഷ്കാണാം പർണാനാം ഭക്ഷണം ചരൻ .

ചകാര പരമുഗ്രം സ തപഃ പരമദുശ്ചരമ് 65.

അബ്ദാനി ത്രീണി സലിലേ ശീതകാലേ മമജ്ജ സഃ .

ഗ്രീഷ്മേ ചചാര പംചാഗ്നീൻപ്രാവൃട്സു ജലദോന്മുഖഃ 66.

ത്രീണി വർഷാണി പവനം സംരുധ്യ സ്വാംതഗോചരമ് .

ഭവാനീം സംസ്മരന്ധീരോ ന ച കിംചന പശ്യതി 67.

വർഷേ തു ദ്വാദശേഽതീതേ ദൃഷ്ട്വൈതത്പരമം തപഃ .

വിഭാവ്യ മനസാതീവ ശക്രഃ പസ്പർധ തം ഭയാത് 68.

ആദിദേശ സകാമം തു പരിവാരപരീവൃതമ് .

അപ്സരോഭിഃ സുസംയുക്തം ബ്രഹ്മേംദ്രാദിജയോദ്യതമ് 69.

ഗച്ഛ കാമസഖേ മഹ്യം പ്രിയമാചര മോഹന .

സുമദസ്യ തപോവിഘ്നം സമാചര യഥാ ഭവേത് 70.

ഇതി ശ്രുത്വാ മഹദ്വാക്യം തുരാസാഹഃ സ്വയംപ്രഭുഃ .

ഉവാച വിശ്വവിജയേ പ്രൗഢഗർവോ രഘൂദ്വഹ 71.

കാമ ഉവാച.

സ്വാമിൻകോഽസൗ ഹി സുമദഃ കിം തപഃ സ്വല്പകം പുനഃ .

ബ്രഹ്മാദീനാം തപോഭംഗം കരോമ്യസ്യ തു കാ കഥാ 72.

മദ്ബാണബലനിർഭിന്നശ്ചംദ്രസ്താരാം ഗതഃ പുരാ .

ത്വമപ്യഹല്യാം ഗതവാന്വിശ്വാമിത്രസ്തു മേനികാമ് 73.

ചിംതാം മാ കുരു ദേവേംദ്ര സേവകേ മയി സംസ്ഥിതേ .

ഏഷ ഗച്ഛാമി സുമദം ദേവാൻപാലയ മാരിഷ 74.

ഏവമുക്ത്വാ കാമദേവോ ഹേമകൂടം ഗിരിം യയൗ .

വസംതേന യുതഃ സഖ്യാ തഥൈവാപ്സരസാംഗണൈഃ 75.

വസംതസ്തത്ര സകലാന്വൃക്ഷാൻപുഷ്പഫലൈര്യുതാൻ .

കോകിലാൻഷട്പദശ്രേണ്യാ ഘുഷ്ടാനാശു ചകാര ഹ 76.

വായുഃ സുശീതലോ വാതി ദക്ഷിണാം ദിശമാശ്രിതഃ .

കൃതമാലാസരിത്തീര ലവംഗകുസുമാന്വിതഃ 77.

ഏവംവിധേ വനേ വൃത്തേ രംഭാനാമാപ്സരോവരാ .

സഖീഭിഃ സംവൃതാ തത്ര ജഗാമ സുമദാംതികമ് 78.

തത്രാരഭത ഗാനം സാ കിന്നരസ്വരശോഭനാ .

മൃദംഗപണവാനേകവാദ്യഭേദവിശാരദാ 79.

തദ്ഗാനമാകർണ്യ നരാധിപോഽസൗ .

വസംതമാലോക്യ മനോഹരം ച .

തഥാന്യപുഷ്ടാരടിതം മനോരമം .

ചകാര ചക്ഷുഃ പരിവർതനം ബുധഃ 80.

തം പ്രബുദ്ധം നൃപം വീക്ഷ്യ കാമഃ പുഷ്പായുധസ്ത്വരൻ .

ചകാര സത്വരം സജ്യം ധനുസ്തത്പൃഷ്ഠതോഽനഘ 81.

ഏകാപ്സരാസ്തത്ര നൃപസ്യ പാദയോഃ .

സംവാഹനം നർതിതനേത്രപല്ലവാ .

ചകാര ചാന്യാ തു കടാക്ഷമോക്ഷണം .

ചകാര കാചിദ്ഭൃശമംഗചേഷ്ടിതമ് 82.

അപ്സരോഭിസ്തഥാകീർണഃ കാമവിഹ്വലമാനസഃ .

ചിംതയാമാസ മതിമാഞ്ജിതേംദ്രിയശിരോമണിഃ 83.

ഏതാ മേ തപസോ വിഘ്നകാരിണ്യോഽപ്സരസാം വരാഃ .

ശക്രേണ പ്രേഷിതാഃ സർവാഃ കരിഷ്യംതി യഥാതഥമ് 84.

ഇതി സംചിംത്യ സുതപാസ്താ ഉവാച വരാംഗനാഃ .

കാ യൂയം കുത്ര സംസ്ഥാഃ കിം ഭവതീനാം ചികീർഷിതമ് 85.

അത്യദ്ഭുതം ജാതമഹോ യദ്ഭവത്യോഽക്ഷിഗോചരാഃ .

യാസ്തപോഭിഃ സുദുഷ്പ്രാപ്യാസ്താ മേ തപസ ആഗതാഃ 86.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പാതാലഖംഡേ ശേഷവാത്സ്യായനസംവാദേ രാമാശ്വമേധേ കാമാക്ഷോപാഖ്യാനം നാമ ദ്വാദശോഽധ്യായഃ 12 .